

'HET TROOST MIE DAT HIJ ZO GELUKKIG WAS, DIE DAG'

Ze hadden net besloten dat ze een kind wilden. En een woonboot, misschien. Maar op een volmaakt gelukkige dag, twee zomers geleden, verdrinkt de grote liefde van auteur en actrice Geerteke van Lierop (38). De pijn is ondraaglijk – maar op een dag vindt ze een nieuw soort levenskracht. 'Bas probeerde me altijd te vertellen: neem de tijd. Pas toen hij er niet meer was, kon ik hem verstaan.'

TEKST NIENKE PLEYSIER FOTOGRAFIE BRENDA VAN LEEUWEN HAAR EN MAKE-UP RONALD HUISINGA

D

ie ochtend was Bas veel eerder wakker dan ik. Dat was hij overigens altijd. Hij hield van de ochtend. Toen ik mijn ogen opendeed, zag ik dat hij naar me keek. Hij had wel een uur zo gekeken, bekende hij. Toen hij me kustte, werden mijn wangen nat van zijn tranen. Hij was zo ontzettend blij met me, zei hij. Daarna kreeg ik koffie op bed, zoals altijd, en hij had ontbijt gemaakt. Ik weet nog dat er aardbeien waren. Net zoals ik alles van die ochtend nog weet. Iets later, toen we op ons bankje voor mijn raam zaten, zei Bas dat hij heel graag samen met mij een kind wilde. Hij wist het zeker. Later bedacht ik dat daar vast die tranen vandaan waren gekomen. Eerder was het nooit zijn verlangen geweest, wel dat van mij. Nu voelde hij het ook: ik wil het met haar.

Die avond had Bas een verjaardag, in de jachthaven van de Nieuwe Meer. Hij zou er heen gaan varen met zijn bootje. Ik twijfelde of ik mee zou gaan. Ik had het ongelofelijk druk met werk en was gestrest. Twee weken later zou ik voor een grote klus een paar maanden naar Londen vertrekken, ik moest voor mijn gevoel nog oneindig veel doen. Bas zei: "Ga maar niet mee." Ik zwaaide hem uit en zei: "Doe je wel voorzichtig?" Iets wat ik nooit zei. "Ik maak het niet laat." Hij gaf me zijn laatste zoen.

EEN VOL EN RIJK LEVEN

'Er zijn twee heel duidelijke keerpunten in mijn leven. Twee momenten waarop alles anders werd. Het is het moment dat ik Bas ontmoette en het moment dat hij doodging. Mijn leven van vóór Bas stond in het teken van mijn werk. Na mijn studie Nederlands ben ik een toneelopleiding gaan doen en al snel kreeg ik een hoofdrol in een regiosoap. Ik vind acteren geweldig, maar ik voelde al snel dat dat alleen me niet genoeg voldoening gaf. Dus ik ging ook presenteren en maakte een podcastserie over het schrijven van een boek. Weer later gaf ik sprekerscoaching en presentatietrainingen. Ook deed ik voice-overs, en als er een rol in een serie of film voorbijkwam, greep ik die aan. In mijn vrije tijd werkte ik aan een roman. Het was een vol en rijk leven, met dierbare vrienden en mijn familie. Maar het was vooral gevuld met werk. Ja, er waren wel liefdes. Ik heb een lange relatie gehad, maar die was al een tijdje uit. Ik verlangde naar een gezin, maar ik had het volste vertrouwen dat dat wel goed zou komen. Ik ontmoette Bas toen hij een portretfoto van mij kwam maken voor het bedrijf waar ik als coach werkte. Ik vond hem energiek en grappig, en ook heel direct, bijna op het botte af. Als ik moe ben gaat mijn ene oog hangen en dat zag hij meteen. Hij kreeg er geen licht in. "Wat een leuke vrouw ben jij. Heb je honden, katten of kinderen?" vroeg hij, terwijl hij de lamp verzette.

"Nee, en ik houd niet van katten."

"O, maar mijn kat Pluis ga jij heel leuk vinden. Dat weet ik zeker," grijnsde hij.

De tijd was om. De volgende moest op de foto. "Mag ik je nog een keer fotograferen?" vroeg hij.

"Ik dacht dat je als foodfotograaf liever geen mensen fotografeerde," zei ik. ►

'Ik heb geen seconde hoop gehad. Ik voelde dat hij in het water lag. Mijn lichaam loog niet'

‘Ik kon het niet bevatten. Hij komt nooit meer terug, hoe werkt dat dan? We hadden al een naam voor ons kind’

ALTIJD MAAR DAT WATER

‘Niet lang daarna stuurde ik hem een berichtje via LinkedIn. Heel zakelijk. Ik vroeg of zijn aanbod nog gold, ook al had ik geen foto’s nodig. We spraken af bij het Rijksmuseum. Ik geloof dat ik na tien minuten foto’s maken zei: “Zullen we nu koffie gaan drinken?” Het was dat hij later die dag nog een afspraak had, anders was er geen einde gekomen aan ons gesprek. Vlak daarna moest ik drie weken naar Amerika voor filmopnames en toen is onze liefde opgebloeid. Tot diep in de nacht stuurden we elkaar berichtjes. Het was gek, ineens was hij heel erg in mijn leven. Later, toen hij er niet meer was, was ik zo dankbaar dat al die online gesprekken er nog waren, dat ik ze eindeloos terug kon lezen. Terug uit Amerika ben ik direct, met jetlag en al, naar hem toe gegaan. Vanaf dat moment was het aan. Ik kende dit niet, zo’n liefde. Ik voelde me thuis bij Bas. Het ging allemaal moeiteloos, zo vanzelf. Voor deze liefde hoefde ik niks te doen. Hij zag mij en omarmde me volledig. Bas heeft me ook echt veroverd. Als ik een vroege opname had, stond hij weleens zomaar om zes uur ’s ochtends voor mijn deur, met in zijn achterbak kratjes volgeladen met heerlijke dingen: zelfgemaakte bonbons met vijgen, verse sapjes. De erfenis van zijn tijd als chef-kok. Of hij kwam me halen, met zijn bootje. Op het water kwam hij tot rust en hij zag mij altijd maar razen. “Kom, we gaan even varen,” zei hij dan. Varen en fotografie waren zijn liefdes. Hij had weinig nodig om intens te kunnen genieten. Ik hield van zijn kalmte, zijn wijsheid. We waren allebei mensen die hun eigen ruimte nodig hadden, bewegingsvrijheid, maar toch woonde hij al vrij snel min of meer bij mij, in mijn huis met uitzicht op het IJ. We droomden van een toekomst samen. Een plek ergens bij zee. Of misschien een woonboot. Altijd maar dat water.’

HELEMAAL MIS

‘De laatste ochtend stond in het teken van die toekomst. We gingen het doen, samen. Dit was de man met wie ik het allemaal wilde. Alles is er: dat heb ik die dag letterlijk gedacht. Hij ging naar dat feest. Ik ging werken en ’s avonds even langs bij een goede vriend. Ik was me aan het voorbereiden op mijn vertrek naar Londen en wilde mensen gedag zeggen. Bas zou in zijn eigen huis slapen die

avond, omdat hij ’s ochtends vroeg met zijn auto, die daar stond, naar de apk moest. Hij appte nog vanaf het feest. Voor ik naar bed ging, stuurde ik hem iets, maar hij reageerde niet. Ook niet na een tijdje. Dat was raar, want hij reageerde altijd. Ik had een gek gevoel. Ik voelde een druk op mijn borst: angst. Die nacht sliep ik onrustig en toen ik wakker werd, was ik misselijk. Hij had nog steeds niet gereageerd.

Ineens het besef: het was helemaal mis. Zijn telefoon ging over, maar hij nam niet op. Hij nam altijd op. Ik belde de jachthaven, maar die hadden hem gewoon zien wegvaren. Ik reed langs zijn huis, maar daar was hij niet en zijn boot lag niet aan de steiger. Later die middag belde ik de havenmeester weer. De politie had zijn boot gevonden, maar Bas zelf niet. Ik moest aangifte doen. Ik hing op en wist dat hij dood was. Gek genoeg heb ik geen hoop gehad, geen seconde. Ik wist gewoon dat hij in het water lag. Ik voelde het. Mijn lichaam loog niet.

Later die dag ging ik met mijn broer naar de politie. Ik werd ondervraagd, Bas werd als vermist opgegeven. Ik durfde niet naar huis, dus ging ik met mijn broer mee. De rest van mijn familie kwam daarheen. Die nacht lag ik in het bed van mijn broer. Een vriend praatte me door de nacht heen. De volgende dag startte een zoekactie op het water. Ik was in de jachthaven, Bas’ moeder was er ook, samen met zijn twee zussen. In de loop van de middag werd ons verzocht naar huis te gaan. Ze zochten verder met sonarapparatuur. “Als we hem niet vinden, zetten we morgen de marine en politiehonden in,” zei de rechercheur. Die hulp bleek niet nodig. De rechercheur belde. Ze hadden hem gevonden, na twee volle dagen.’

OVERLEVEN

‘Het tweede keerpunt. De dood van Bas. Ik kende verdriet, wist wat pijn was. Ik had het zelfs gespeeld, een vrouw die haar man verloor. Maar dit, wat ik nu voelde, kwam er niet bij in de buurt. Alles, werkelijk alles, deed pijn. Ademen, lopen. Die druk op mijn borst die maar niet wegging. Er was geen ontsnappen aan. Het was heel claustrofobisch. Het verlangen om bij hem te zijn was zo groot, dat het bijna gekmakend was. Ik kon het niet ►

bevatten: hij komt nooit meer terug, hoe werkt dat dan? We zaten al helemaal in de toekomst. We hadden al een naam voor ons kind. Mijn toekomst werd ineens: overleven. Ging de bel, dan dacht ik soms dat hij het was. En daarna het besef: nee, natuurlijk niet. En vervolgens heel hard huilen. Of ik werd gebeld en in een *split second* dacht ik dat ik zijn naam op mijn scherm zag.

Eindeloos heb ik die laatste momenten samen teruggespoeld. Onze laatste woorden. Dat ik zei: "Doe voorzichtig." Had ik het voorvoeld? Ik was ook obsessief bezig met tijd. Als een soort detective wilde ik in kaart brengen wat er precies was gebeurd die avond, van minuut tot minuut. Totdat ik me realiseerde dat we dat nooit echt zullen weten.

Hij is gevallen bij het aanmeren, dat is zeker. Het was donker, het water was ondiep en hij had een flinke hoofdwond. Ik hoopte zo dat hij niet veel pijn heeft gehad, niet bang is geweest. Ik troostte me met het idee dat water zijn lust en zijn leven was. De plek waar hij zich vrij voelde. En dat hij zo gelukkig was, die dag.

Mijn drie broers zijn echt mijn redding geweest, die eerste tijd. Ze sliepen om de beurt bij mij. En een paar heel goede vrienden. Alle steun en liefde die ik kreeg was overweldigend, en toch voelde ik me alleen met dit nieuwe verdriet. Ik was bang voor de toekomst. Een week na de crematie zou ik naar Londen gaan. Moest ik wel gaan? Ik wilde niet in Amsterdam zijn – daar deed alles pijn. Daar was alles Bas. Het water was Bas, de supermarkt was Bas, elk restaurant was Bas. Alles was herinnering en alles deed pijn. Mijn vader zei dat ik moest gaan. Dat het goed was. Dus ik ging.'

CARRY ON

'Achteraf is het heel goed geweest. In Londen deed ook alles pijn, maar in Amsterdam blijven voelde ondraaglijk. In Londen kon ik even ontsnappen aan de overweldigende aandacht van vrienden en familie. Werken, hoe onbelangrijk het ineens ook voelde, was goed voor me. Zodra ik de ruimte binnenkwam waar ik als coach werkte, werd er wonderlijk genoeg een ander deel in mij actief dat richting gaf. De anonimiteit van de stad hielp me ook. Het paradoxale van de dood is dat het je ook op scherp zet. Alsof er een filter wegvalt. Je vertraagt, alles komt enorm binnen, je zit ineens heel dicht bij de essentie. In Londen heb ik zo veel steun gehad aan onverwachte ontmoetingen met vreemden. Zo was er de Pakistaanse taxichauffeur bij wie ik, heel wonderlijk, in korte tijd twee keer in de auto zat. Het was bijna kerst en hij vroeg me naar mijn plannen. Vierde ik het met mijn man en kinderen? Nadat ik hem mijn verhaal had verteld, sprak hij me toe: "You are

a very brave woman. You have to carry on." Dat kwam zó binnen. Overall zijn er mensen die je zien.

Via een collega in Londen, die ook haar man had verloren, kwam ik bij een therapeut terecht. Dat heeft me ook zo geholpen. Ik had veel gelezen over rouw en eigenlijk werd ik daar alleen maar bang van. Al die jaren dat het nog zou duren, al die fases. Een trauma: vijf jaar, las ik. Nog vijf jaar dít? In welke fase zit ik dan? Die therapeut zei: "Je doet het goed." Dat was bemoedigend.'

DE VERWONDERING

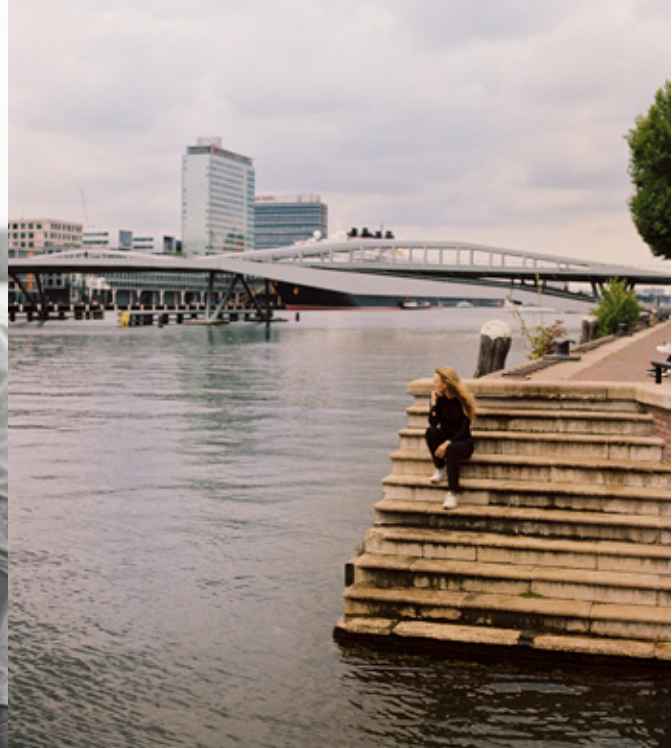
'Eind augustus was het twee jaar geleden dat Bas doodging. Ik ben terug in Amsterdam. Ik ben door zijn dood anders in het leven gaan staan. Ik maak nu scherpere keuzes. Ik wil alleen nog maar de dingen doen die ik echt zinvol en leuk vind. Ik wil geen tijd meer vermorsen. Na Bas' dood voelde ik ook heel sterk dat ik naast acteren ook dingen wilde gaan maken. En dat ben ik gaan doen. Ik heb een roman geschreven over de dood, *Een zee van glas*. Eigenlijk over de liefde en hoe de dood het leven dichterbij brengt. Ik wil mijn ervaring delen, omdat ik door de dood van Bas merkte hoe moeilijk we het vinden om met een groot verlies om te gaan, terwijl verlies bij het leven hoort.

En ik ben gaan vertragen. Wel tijd maken voor een spontane koffie met de buurman, wel na het werk op de fiets springen om mijn neefjes en nichtjes nog een knuffel te geven. Dat was wat Bas me altijd probeerde te vertellen: neem de tijd. Maar pas toen hij er niet meer was, kon ik hem werkelijk verstaan. Soms vind ik het leven mooier nu. De verwondering, die is nieuw. Maar het is ook rauwer. Het voelt soms als topsport om elke dag om te gaan met het scherpe gemis.

Ik ben heel bang geweest dat de zwaarte zou blijven. Maar dat is niet zo. Ik ben zelfs al even met een andere man geweest. Iemand die mij in mijn diepste verdriet leuk vond, dat was bijzonder. Het gaf me iets van die lichtheid terug. Liefde is toch de grootste heler. Het is inmiddels voorbij, maar hij is nog wel in mijn leven als een dierbare vriend. Het was mooi om te voelen dat het naast elkaar kon bestaan: Bas en een nieuwe liefde.

Ik loop vaak nog ons rondje over het eiland. In het begin had ik soms het gevoel dat Bas mijn hand vastpakte. Dat heb ik niet meer. Ik loop daar nu echt alleen. En dat is oké. Hij is overall. Hij is het water.' ■

Geerteke's roman 'Een zee van glas' verschijnt 18 september bij Uitgeverij Ten Have (€ 15)

'Soms had ik het gevoel dat Bas mijn hand vastpakte. Dat heb ik niet meer. Ik loop nu echt alleen'